

Čtvrtek, 24. května 2012

Evropa účinněji využívající zdroje

P7_TA(2012)0223

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. května 2012 o Evropě účinněji využívající zdroje (2011/2068(INI))

(2013/C 264 E/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“ (COM(2011)0571),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Evropa účinněji využívající zdroje – stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020“ (COM(2011)0021),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),
- s ohledem na sdělení Komise s názvem „Větší využití potenciálu environmentálních opatření EU: budování důvěry prostřednictvím lepších znalostí a schopnosti reagovat“ (COM(2012)0095),
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2011 o efektivní evropské strategii pro suroviny ⁽¹⁾,
- s ohledem na závěry Rady pro životní prostředí k plánu Komise pro Evropu účinněji využívající zdroje, které byly přijaty dne 19. prosince 2011 (18786/11), závěry Rady pro konkurenceschopnost ze dne 29. září 2011 týkající se konkurenceschopného evropského hospodářství a závěry Rady pro životní prostředí ze dne 20. prosince 2010 nazvané „Udržitelné nakládání s materiály a udržitelná výroba a spotřeba: klíčový vklad pro Evropu účinně využívající zdroje“,
- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí nazvanou „Evropské životní prostředí – stav a vyhlídky 2010“ (SOER2010),
- s ohledem na nadcházející konferenci Organizace spojených národů o udržitelném rozvoji, která se bude konat v Brazílii ve dnech 20.–22. června 2012,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Zajištění surovin pro budoucí prosperitu Evropy – Návrh Evropského inovačního partnerství v oblasti surovin“ (COM(2012)0082),
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2012 o zastavení plýtvání potravinami: strategii pro zlepšení účinnosti potravinového řetězce v EU ⁽²⁾,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro regionální rozvoj a Výboru pro rybolov (A7-0161/2012),

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0364.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0014.

Čtvrtek, 24. května 2012

- A. vzhledem k tomu, že současná hospodářská, finanční a environmentální krize ukazuje, že Evropa naléhavě potřebuje nové zdroje udržitelného hospodářského růstu;
- B. vzhledem k tomu, že následky nedostatku přírodních zdrojů, např. z důvodu zvyšujících se cen, jsou obtížně zvladatelné zejména pro osoby s nižším příjmem a ve znevýhodněných oblastech; vzhledem k tomu, že více než kdy dříve existuje potřeba synergie mezi sociálními a environmentálními politikami;
- C. vzhledem k tomu, že zvyšující se poptávka po přírodních zdrojích, jejich nadměrné využívání a s tím související využívání půdy vede ke zhoršování kvality životního prostředí, rychleji probíhající změně klimatu a ničení omezeného přírodního kapitálu, včetně ztráty biologické rozmanitosti;
- D. vzhledem k tomu, že nedostatek zdrojů, který je výsledkem jejich intenzivního využívání, cenové spekulace na trhu s komoditami a výrazné zvýšení celosvětové spotřeby zvedají ceny surovin, přičemž skutečné ceny komodit se od přelomu století zvýšily o 147 %; vzhledem k tomu, že EU pravděpodobně bude čelit závažným výzvám, pokud jde o zajištění přístupu ke klíčovým zdrojům a jejich nepřetržitých dodávek; vzhledem k tomu, že je na průmyslové i politické úrovni uznáváno, že pro zvládnutí těchto výzev má zásadní význam účinné využívání surovin;
- E. vzhledem k tomu, že přeměrování hospodářství na cestu účinného využívání zdrojů, které bude respektovat omezenou kapacitu planety a umožní růst celosvětové populace a zvyšování počtu osob žijících v budoucích průmyslových zemích, přinese zvýšení konkurenceschopnosti a vytvoří nové zdroje růstu a zaměstnanosti, a to díky úsporám nákladů v důsledku lepší účinnosti, uvedení inovací na trh a lepšího hospodaření se zdroji během jejich celého životního cyklu;
- F. vzhledem k tomu, že recyklování je něco více než pouhé shromažďování recyklovatelného odpadu, a že je proto nezbytné, aby budoucí opatření zahrnovala všechny kroky v rámci hodnotového řetězce;
- G. vzhledem k tomu, že budoucí komplexní politika týkající se zdrojů by již neměla rozlišovat pouze mezi „obnovitelnými“ a „neobnovitelnými“ zdroji, ale měla by být rozšířena také o „trvale využívané“ materiály;
- H. vzhledem k tomu, že průzkum Eurobarometr z března 2011 ukazuje, že účinné využívání zdrojů a udržitelná výroba a spotřeba představují pro občany EU klíčové otázky; vzhledem k tomu, že v žádném případě již nebude možné pokračovat směrem k dosažení udržitelnosti, pokud nebudou občané přímo zapojeni do této problematiky na základě změny přístupu a návyků společnosti, pokud jde o využívání zdrojů;
- I. vzhledem k tomu, že zabezpečení přístupu ke zdrojům a jejich nepřetržitý přísun je v důsledku intenzivnějšího využívání zdrojů, vody a půdy stále větším problémem;
- J. vzhledem k tomu, že konkurenceschopný průmysl umožňuje nové investice do účinnějších technologií;

Prioritní opatření

1. vyzývá Komisi, aby vytvořila společné pracovní skupiny pro tři klíčové oblasti, tedy potraviny a nápoje, bydlení a mobilitu, s cílem sestavit co nejdříve evropské akční plány v oblasti účinného využívání zdrojů, které budou obsahovat jasná opatření zaměřená na snížení míry využívání zdrojů; tyto pracovní skupiny by měly doplňovat práci platformy EU pro účinné využívání zdrojů a měly by je tvořit odborníci z Komise, členských států, průmyslu, občanské společnosti a dalších klíčových zainteresovaných stran, přičemž úloha takovýchto skupin by měla spočívat v podpoře partnerství mezi jednotlivými subjekty hodnotového řetězce;

Čtvrtek, 24. května 2012

2. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby do roku 2013 odstranily překážky bránící fungování evropského trhu v oblasti recyklace a opětovného využití materiálů a aby podpořily tento trh tím, že budou usilovat o zvýšení poptávky po recyklovaných materiálech a vedlejších produktech a o jejich větší dostupnost a přijmou za tímto účelem opatření, jež budou zahrnovat co nejrychlejší další rozvíjení přísných kritérií, jež vymezí, kdy odpad přestává být odpadem, a hospodářských pobídek, jako je snížení DPH u druhotných materiálů v oblastech, kde nefunguje trh, nebo podpora inovačních technologií sběru a třídění odpadu; v této souvislosti zdůrazňuje, že je naléhavě nutné důsledně uplatňovat veškeré stávající právní předpisy v oblasti nakládání s odpadem a jejich provádění důsledněji vymáhat a monitorovat;

3. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby posílily výzkum a technologické inovace s cílem urychlit přechod na hospodářství účinně využívající zdroje; zdůrazňuje, že iniciativa „Unie inovací“, včetně programu Horizont 2020, Evropského inovačního partnerství v oblasti surovin, akčního plánu pro ekologické inovace a center inovace znalostí, je jedním z nástrojů pro dosažení „Evropy účinněji využívající zdroje“; vyzývá Komisi, aby na internetu vytvořila snadno dostupnou databanku „osvědčených postupů“ pro účinné využívání zdrojů;

4. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby se do roku 2013 dohodly na jasných, pevných a měřitelných ukazatelích hospodářské činnosti, které budou brát v potaz změnu klimatu, biologickou rozmanitost a účinné využívání zdrojů z hlediska jejich životního cyklu, například v podobě souboru čtyř ukazatelů využívání zdrojů, a to půdní, vodní, surovinové a uhlíkové stopy, a aby z těchto ukazatelů vycházely při předkládání návrhů právních předpisů a stanovování konkrétních cílů v oblasti snižování míry využívání zdrojů; zdůrazňuje, že tento proces musí být transparentní a musí zahrnovat klíčové zainteresované strany;

5. vyzývá Komisi, aby navrhla rozšíření oblasti působnosti směrnice o ekodesignu na výrobky, které nejsou spojeny se spotřebou energie, a stanovila dodatečné požadavky na ekodesign týkající se celkové účinnosti využívání zdrojů a vlastností výrobků, včetně obsahu recyklovaného materiálu, trvanlivosti, obsahu uhlíku a opětovné použitelnosti, aby se zlepšil jejich dopad na životní prostředí a bylo možné podpořit trhy v oblasti recyklace; zdůrazňuje, že veškeré takové návrhy musí vycházet z komplexního posouzení dopadu a musí být v souladu s dalšími příslušnými právními předpisy;

6. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby program účinného využívání zdrojů zahrnuly v co možná nejširší míře do všech ostatních politik, včetně zastřešujících politik týkajících se správy ekonomických záležitostí, jako je Evropa 2020, a aby jej prováděli na místní, regionální, vnitrostátní i evropské úrovni;

Agenda pro budoucí růst

7. podporuje stěžejní iniciativu „Evropa účinněji využívající zdroje“ a plán pro Evropu účinněji využívající zdroje a jeho vizi do roku 2050, včetně jeho dílčích cílů; vyzývá Komisi, aby urychleně předložila veškeré legislativní a další iniciativy nezbytné pro dosažení dílčích cílů a pro zajištění toho, aby jim byly přizpůsobeny všechny politiky EU, které by byly přizpůsobeny i celkové unijní vizi týkající se vytvoření nízkouhlíkového hospodářství do roku 2050 mj. tím, že by se emise skleníkových plynů snížily ve srovnání s rokem 1990 o 80–95 %; připomíná, že má-li se zvýšit konkurenceschopnost Evropy a omezit její závislost na zdrojích, je naprosto nezbytné oddělit otázku hospodářského růstu od spotřeby zdrojů; doporučuje, aby Komise zajistila zachování pevného legislativního rámce, aby nebyly ohroženy dlouhodobé investice;

8. zdůrazňuje význam účinného využívání zdrojů pro dosažení cílů strategie Evropa 2020; je přesvědčen, že by v tomto ohledu měl hrát klíčovou úlohu rámcový program pro výzkum a inovace Horizont 2020; vyzývá členské státy, aby přijaly národní plány pro účinnější využívání zdrojů zahrnující konkrétní opatření a cíle v souladu s cíli plánu EU;

Čtvrtek, 24. května 2012

9. vyzývá Komisi, aby do konce roku 2012 předložila nový politický rámec pro udržitelnou spotřebu a výrobu, který by zavedl postup ke zjišťování, jaké prioritní výrobky a služby nejvíce přispívají k hlavním oblastem spotřeby zdrojů na Zemi, jako je voda, půda, suroviny a uhlík, aby tyto služby a výrobky odpovídaly ukazatelům spotřeby stanoveným v plánu účinného využívání zdrojů; předloženy by měly být také legislativní návrhy týkající se prioritních výrobků a služeb, které by obsahovaly příslušné nástroje, včetně mechanismů, jež mohou vést k účinnějšímu využívání zdrojů v rámci dodavatelského řetězce, a možnosti stanovit na základě prováděcích opatření minimální požadavky nebo nejlepší měřítka výkonnosti;

10. je přesvědčen, že kroky zaměřené na účinnější využívání zdrojů nemohou být v žádném případě omezeny pouze na veřejný sektor, a proto vyzývá Komisi, členské státy a podniky, aby své hospodářské strategie zakládaly na výrazně zdokonalené účinnosti využívání zdrojů, což povede k nezávislosti hospodářského růstu na spotřebě zdrojů; je rovněž přesvědčen, že je nutné zaměřit se jak na účinnost, tak na účelnost využívání zdrojů;

11. zdůrazňuje, že je nezbytně nutné, aby se k podpoře inovací a investic do nových postupů a obchodních modelů přistoupilo již nyní, a to i pokud jde o strategie jednotlivých průmyslových odvětví a udržitelné obchodní modely, jako je leasingová společnost, a aby se vytvářely pobídky, které budou pro hospodářství přínosné; poukazuje na klíčovou úlohu soukromého sektoru, včetně malých a středních podniků, při zajišťování ekologického hospodářského růstu;

12. zdůrazňuje, že Evropa coby recyklující společnost musí svůj odpad do velké míry znovu využívat a recyklovat a co nejúčinněji produkovat druhotné suroviny;

13. vyzývá, aby byla na základě koncepcí, jako je iniciativa Global Compact, vytvořena norma pro využívání zdrojů, která by byla vstřícná k malým a středním podnikům;

14. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně začlenily cíle účinného využívání zdrojů do evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik; naléhavě žádá členské státy, aby tento požadavek potvrdily v rámci Evropské rady; vyzývá Komisi, aby poskytla podrobnější údaje o způsobu, jakým bude pokrok členských států směrem k účinnějšímu využívání zdrojů konkrétně hodnocen v rámci procesu evropského semestru;

15. zdůrazňuje, že výhoda první společnosti na trhu, která se bude zabývat problematikou účinného využívání zdrojů, může této společnosti zajistit významný podíl na tomto rozvíjejícím se trhu, a připomíná, že EU má zhruba třetinový podíl na světovém trhu environmentálních technologií;

Přeměna hospodářství

16. připomíná, že je naléhavě nutné dosáhnout omezení využívání zdrojů, abychom se vyhnuli problémům v budoucnosti, jako je nedostatek surovin a jejich rostoucí ceny;

17. podotýká, že aby bylo možné přejít na hospodářství, které by účinně využívalo dostupné zdroje, měly by tržní ceny přesně odrážet vzácnost některých zdrojů a veškeré náklady spojené s výrobním procesem; zdůrazňuje, že trhy stimulují účinné využití zdrojů, pokud ceny odrážejí skutečné náklady na použité zdroje; vyzývá k tomu, aby byl v rámci účetních postupů uplatňován přístup založený na životním cyklu výrobků a aby byly internalizovány externí náklady v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“;

18. podporuje závazek, který Komise přijala v rámci plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje, pokud jde o rozvoj tržních nástrojů, jejichž prostřednictvím se mají negativní externality zohlednit v tržních cenách, čímž se projeví skutečné náklady na využívání zdrojů a jejich dopad na životní prostředí;

19. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvářely pobídky, které povzbudí společnosti a veřejné orgány k tomu, aby měřily, porovnávaly a trvale zlepšovaly svoji vodní, půdní, surovinovou a uhlíkovou stopu a přijímaly opatření vedoucí k rozšíření zásady odpovědnosti výrobců a k odstranění překážek, které brzdí účinné využívání zdrojů;

Čtvrtek, 24. května 2012

20. naléhavě žádá členské státy, aby přistoupily k zavedení environmentálních daní; zdůrazňuje, že by tento krok umožnil snížit daňovou zátěž v jiných oblastech, např. pokud jde o zdanění práce, zvýšit konkurenceschopnost, vytvořit rovné podmínky a připravit cestu pro technologický rozvoj; vyzývá Komisi a členské státy, aby monitorovaly a srovnávaly účinky těchto nástrojů;
21. naléhavě žádá Komisi, aby se zabývala možností vytvořit hierarchický model s cílem zajistit co nejvyšší možný přínos využívání zdrojů, aniž by tím docházelo k poškozování životního prostředí;
22. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby bezodkladně, a to do roku 2014, přijaly konkrétní a jasně definované plány, podle nichž budou postupně do roku 2020 odstraněny všechny dotace, jež mají škodlivý vliv na životní prostředí, včetně dotací, které pobízejí k neúčinnému využívání obnovitelných zdrojů, a aby prostřednictvím národních programů reforem předložily zprávu o pokroku v této oblasti;
23. naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti zavedení celounijního systému odpovědnosti výrobců s cílem dosáhnout lepších výsledků ve všech členských státech, včetně těch, kde je úroveň opětovného použití a recyklace mnohem nižší, než je průměr EU;
24. zdůrazňuje, že občané a občanské společnosti hrají významnou úlohu při skutečné transformaci hospodářství; poukazuje na to, že je nutné vytvořit osvětové strategie a strategie zaměřené na změnu chování spotřebitelů a vyhnout se nežádoucím vedlejším účinkům;
25. zdůrazňuje, že je potřeba zajistit trvalé dodávky nerostných surovin do EU, které jsou nutné pro uspokojení potřeb rostoucího odvětví recyklace a na jejichž základě dochází k růstu evropského otevřeného hospodářství a tvorbě pracovních míst;
26. vyzývá k tomu, aby byly stanoveny a uplatňovány přísnější požadavky, pokud jde o environmentálně šetrné veřejné zakázky (GPP) na produkty a služby, jež mají výrazný environmentální dopad a největší měrou se podílejí na spotřebovávání klíčových globálních zdrojů (voda, půda, suroviny a uhlík), jak je stanoveno v plánu účinného využívání zdrojů; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda by GPP mohly být svázány s projekty financovanými EU; vyzývá k tomu, aby bylo do konce tohoto roku ve prospěch GPP vyvinuto úsilí na podporu společného zadávání zakázek a na podporu sítí úředníků odpovědných za zadávání veřejných zakázek, přičemž tato podpora nesmí vést ke znevýhodnění veřejných podniků v rámci hospodářské soutěže;
27. vyzývá k tomu, aby byly požadavky na poskytování informací o vlivu výrobků na životní prostředí rozšířeny, tak aby se vztahovaly i na konvenční výrobky masové spotřeby; podporuje provádění testů k označování ekologických výrobků v jednotlivých členských státech a naléhavě vyzývá Komisi, aby vypracovala harmonizovanou evropskou metodu pro výpočet ekologické stopy výrobků s cílem poskytnout spotřebitelům více informací o výrobcích, na něž se nevztahují stávající systémy, jako je označování ekologických výrobků, uvádění spotřeby energie a systémy označování bioproduktů z ekologického zemědělství;
28. zdůrazňuje význam celkové značky v informacích o produktech včetně mimo jiné využití zdrojů; žádá Komisi a členské státy, aby učinily nezbytné kroky k zdokonalení současných předpisů o označování produktů, aby spotřebitelé měli na jednom místě získat dostatek informací k tomu, aby se mohli rozhodovat s ohledem na udržitelnost;
29. naléhavě vyzývá členské státy, aby prostřednictvím svých vnitrostátních strategií a plánů předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi zajistily důsledné provádění *acquis* EU v oblasti nakládání s odpady, včetně plnění minimálních cílů; připomíná, že stávající cíle v oblasti sběru a třídění odpadů je třeba dále rozpracovat a dosáhnout toho, aby se v každé fázi dospělo ke kvantitativně i kvalitativně nejlepšímu využití materiálů; zdůrazňuje proto, že finanční prostředky EU by měly být přednostně vynakládány na hierarchicky nejvýše hodnocené činnosti, pokud jde o způsoby nakládání s odpady, jak stanoví rámcová směrnice o odpadech (např. upřednostňování recyklačních zařízení před likvidací odpadu); vyzývá Komisi, aby zvážila, zda je třeba zlepšit a sjednotit výpočetní metody a statistiky týkající se odpadu, aby bylo možné získat spolehlivý základ pro podporování recyklace;

Čtvrtek, 24. května 2012

30. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly účinnější opatření pro boj proti nezákonné přepravě odpadu do zemí mimo EU a aby zejména posílily vhodné monitorovací systémy; navrhuje, aby byla vytvořena „evropská vnější politika pro oblast odpadu“ s cílem šířit nejlepší evropské standardy pro nakládání s odpadem za hranice EU;
31. poukazuje na to, že více než 20 % potravin se vyhazuje jako zbytky, a vyzývá Komisi k přijetí konkrétních opatření, která toto plýtvání výrazně omezí; zdůrazňuje, že se nejedná pouze o plýtvání potravinami samotnými, ale i o plýtvání zdroji využívanými při zpracování potravin a výrobě jejich obalů;
32. vyzývá Komisi a členské státy, aby kladly větší důraz na informace, vzdělávání a zvyšování informovanosti, zejména pokud jde o třídění odpadu, jeho opětovné využití a recyklaci, přičemž je nutné si uvědomovat, že vzdělávání má přímý dopad na zvyklosti v oblasti účinného využívání zdrojů;
33. vyzývá Komisi, aby zefektivnila *acquis* v oblasti nakládání s odpady, přičemž by měla mít na zřeteli hierarchii způsobů nakládání s nimi a snížit zbytkové odpady na minimum; vyzývá proto Komisi, aby do roku 2014 předložila návrhy s cílem postupně na evropské úrovni zavést všeobecný zákaz skládek odpadů a do konce desetiletí také postupný zákaz spalování recyklovatelného a kompostovatelného odpadu; vedle těchto opatření je třeba ještě přijmout vhodná přechodná opatření, která se budou týkat mj. dalšího rozvoje společných standardů vycházejících z přístupu založeného na životním cyklu materiálů; vyzývá Komisi, aby přehodnotila cíle týkající se recyklace stanovené v rámcové směrnici o odpadu; zastává názor, že dosažení výše uvedeného cíle by mohlo rovněž napomoci zdanění skládek, které již bylo v některých členských státech zavedeno;
34. poukazuje na to, že stávající skládky by mohly sloužit jako zdroj surovin (urban mining), že však o této problematice existuje málo vědeckých poznatků;
35. vyzývá členské státy, aby zintenzivnily práci na pokynech pro vytvoření standardů pro recyklované materiály prostřednictvím Evropského výboru pro normalizaci (CEN);
36. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby politiky podněcovaly ke kaskádovému využití přírodních surovin, aby upřednostňovaly výrobky s co největší přidanou hodnotou a účinně využívající zdroje před výrobou energie a aby zohledňovaly zejména potenciál snižování skleníkových plynů;
37. naléhavě vyzývá Komisi, aby podporovala kaskádový přístup k využití biomasy, upřednostňovala recyklaci, nejvyšší přidanou hodnotu a produkty účinně využívající zdroje, jako jsou produkty a průmyslové materiály založené na biomase, před bioenergií;
38. vyzývá Komisi a členské státy, aby zřídily program, který zajistí informovanost a bude poskytovat poradenství společně, zejména malým a středním podnikům;
39. zdůrazňuje, že má-li být přístup na základě životního cyklu smysluplný, musí být založen na co nejpřesnější evidenci; v tomto ohledu trvá na tom, aby při provádění směrnice o jakosti pohonných hmot dodavatelé uplatňovali samostatné standardní hodnoty pro živičné písky;
40. zdůrazňuje význam výzkumu, vývoje a inovací pro urychlení přechodu k „Evropě účinněji využívající zdroje“; poznamenává, že větší inovace jsou obzvláště potřebné, pokud jde o ekologickou šetrnost při těžebních průzkumech a těžbě surovin samotné, v zemědělství, chemickém průmyslu, při zpracování odpadu a jeho recyklaci, ve vodohospodářství, v souvislosti s potenciálem opětovného použití materiálů, s nahrazením materiálů, které mají na životní prostředí nepříznivý vliv, s technologickými návrhy umožňujícími nižší spotřebu surovin a energie, s energií z obnovitelných zdrojů a energetickou účinností; upozorňuje, že poskytování daňových úlev spojených s využíváním menšího množství zdrojů by bylo přínosem také pro výzkum, vývoj a inovace;
41. připomíná, že cílem účinného využívání zdrojů by mělo být pomoci EU zvýšit technickou úroveň jejich postupů, a dosáhnout tak většího využití surovin v průběhu celého hodnotového řetězce (při těžbě, zpracování, rafinaci a recyklaci);

Čtvrtek, 24. května 2012

42. vyzývá Komisi, aby prozkoumala, jak lze zvýšit účinnost využívání zdrojů v těžebním a zpracovatelském průmyslu EU za účelem posílení konkurenceschopnosti a udržitelnosti, mimo jiné prostřednictvím podpory používání nových technologií a rozšíření výroby vedlejších produktů souběžně s obecnými kovy;

43. naléhavě vyzývá členské státy, aby projednaly zřízení středisek pro inovativní technologie na podporu získávání, recyklace a opětovného využití užitečných složek z produktů těžebního odpadu a aby umožnily následné využívání produktů těžebního odpadu, které se nacházejí na různých typech úložišť a ve stavebnictví, a ekologicky bezpečný způsob správy tohoto typu úložišť;

44. upozorňuje na to, že je třeba používat alternativní produkty a změnit vzorce spotřeby náročné na energii a materiál, aniž by se tím snížila úroveň výkonu, a že je nutné využívat alternativní suroviny a jiné materiály v zájmu snížení energetické náročnosti výrobních postupů;

45. naléhavě vyzývá Komisi, aby přezkoumala dopady daně z přírodních zdrojů a primárních surovin, a zejména aby se zaměřila na veškeré vedlejší účinky této daně, jako jsou neudržitelné nahrazování materiálů, daňové úniky a přesun hospodářských činností do třetích zemí;

46. zdůrazňuje význam dovedností a odborné přípravy; vyzývá Komisi a členské státy, aby se v této souvislosti zapojily do úzkého dialogu se sociálními partnery, akademickou obcí a průmyslem; vyzývá Komisi a členské státy, aby ve spolupráci s průmyslem a akademickou obcí podporovaly účinné využívání zdrojů prostřednictvím zvláštních univerzitních programů a stipendií; dále v této souvislosti podporuje související výměnné programy, jako je program Erasmus Mundus zaměřený na nerostné hospodářství a životní prostředí.

47. zdůrazňuje nutnost investic do recyklace surovin a vzácných zemin, neboť těžba, rafinace a recyklace vzácných zemin mají závažný dopad na životní prostředí, nejsou-li náležitě řízeny;

Přírodní kapitál a ekosystémové služby

48. zdůrazňuje, že biologická rozmanitost má pro existenci lidského života a dobré životní podmínky společností zásadní význam, a to přímo i nepřímo prostřednictvím ekosystémových služeb, které nabízí; vítá a podporuje strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, včetně jejích cílů a akcí; zdůrazňuje význam toho, aby byla ochrana biologické rozmanitosti zohledněna rovněž v rámci „Evropy účinněji využívající zdroje“;

49. vítá proto vypracování zvláštních opatření na kontrolu invazivních druhů a vyzývá k bezodkladnému zavedení těchto opatření do praxe;

50. zdůrazňuje význam vody jako přírodního zdroje, který je pro lidstvo a ekosystémy životně důležitý; připomíná, že dostupnost kvalitních vodních zdrojů, které by zajistily dodávky zdravotně nezávadné vody, je stále větším problémem z důvodu takových jevů, jako je odlesňování, urbanizace, růst populace, hospodářský růst a změna klimatu; upozorňuje na potřebu víceúrovňového přístupu ke správě vodních zdrojů a zdůrazňuje úlohu místních a regionálních úřadů v rámci stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje;

51. naléhavě vyzývá Komisi, aby také vypočítala a zveřejnila náklady související se škodami, které životnímu prostředí způsobuje zemědělská politika a politika rybolovu EU;

52. vyzývá Komisi, aby se řídila osvědčenými postupy v oblasti energetické účinnosti a vypracovala na jejich základě vhodná kritéria a startovací pilotní projekty pro několik zdrojů, např. fosfor, s cílem dosáhnout do roku 2020 skutečně 100% míry jejich opětovného využití a optimalizovat jejich využívání a recyklaci; zdůrazňuje, že tyto pilotní projekty by měly být financovány přímo z fondů EU;

Čtvrtek, 24. května 2012

53. domnívá se, že evropské zdroje by měly být řízeny strategičtějším a ekologičtějším způsobem; zastává názor, že by se mělo vyvinout větší úsilí v oblasti správy stávajících zdrojů v EU, zejména nerostů, kovů a dřeva, jakož i zdrojů energie, včetně fosilních paliv; zdůrazňuje potenciál EU zajistit pokrytí vlastních potřeb, pokud jde o nerostné suroviny, a vyzývá ji ke snížení její závislosti na dovozu surovin získaných ekologicky neudržitelným způsobem;

54. je toho názoru, že průmysl v členských státech by měl stále více využívat domácí suroviny; zdůrazňuje, že správa domácích zdrojů by měla zajišťovat, aby s nimi nebylo plýtváno;

55. vyzdvihuje význam udržitelného zemědělství, v jehož důsledku by se omezily převzaté způsoby využívání půdy a uhlíková stopa Evropy;

56. domnívá se, že informovanost spotřebitelů hraje stěžejní roli při zvyšování účinnosti využívání zdrojů v rámci konzumace potravin, a podporuje iniciativy na místní, vnitrostátní a unijní úrovni zaměřené na propagaci udržitelnějších vzorců konzumace potravin;

57. upozorňuje na funkci přírodních zdrojů, jako jsou lesy, v souvislosti s účinným využíváním zdrojů; vyzývá Komisi, aby podpořila využívání obnovitelných, biologických, recyklovatelných a ekologicky šetrných surovin a dalších materiálů; poukazuje zejména na to, že využívání obnovitelných materiálů s nízkými emisemi, jako je např. dřevo, ve stavebnictví je účinné z hlediska využívání zdrojů;

58. zdůrazňuje nutnost posílit ochranu lesů v EU a konsolidovat související metody předcházení rizikům, neboť lesní zdroje a ekologické vlastnosti dřeva představují významný přírodní kapitál; žádá o vytvoření finančních nástrojů na podporu opatření zaměřených na předcházení lesním požárům a na prevenci proti parazitům; vyzývá Komisi, aby spolu s dřevařským průmyslem posoudila prostor pro přijetí konkrétních opatření zaměřených na udržitelné využívání lesních zdrojů, zejména prostřednictvím pilotních projektů; vyzývá k lepšímu uplatňování opatření v oblasti lesnictví, která již byla přijata v rámci různých politik EU, s cílem zvýšit hospodářskou hodnotu lesů a zajistit větší dostupnost dřeva, např. prostřednictvím opětovného zalesňování v rámci programů rozvoje venkova;

59. zdůrazňuje, že ztráta živin z životního prostředí v důsledku zemědělské výroby vede k významným externím nákladům v souvislosti s ekosystémy, lidským zdravím a klimatem; vyzývá Komisi, aby v zájmu snížení ztrát živin z životního prostředí zavedla moderní techniky řízení, které tyto ztráty při intenzifikaci výroby sníží;

60. vyzdvihuje skutečnost, že klíčovým prvkem stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje je reforma společné rybářské politiky; domnívá se, že má-li být odvětví rybolovu a akvakultury ekologicky a hospodářsky zdravé, je nutné se zabývat tím, jaká výnosnost je ještě udržitelná, jak zabránit výmětům, jak snížit ekologický dopad motorů a zvýšit jejich výkon, jak dosáhnout toho, aby se při rybolovu používaly vhodnější nástroje, jak zajistit rovné podmínky v mezinárodním měřítku a jak řešit nadměrnou kapacitu plavidel; zdůrazňuje rovněž sociální a hospodářský význam malých pobřežních plavidel;

Správa a monitorování

61. naléhavě vyzývá Komisi, aby na základě konzultace se všemi klíčovými zainteresovanými stranami přijala spolehlivé a lehce srozumitelné ukazatele měřící půdní, vodní, surovinovou a uhlíkovou stopu s cílem sledovat pokrok směrem ke splnění cílů; tyto ukazatele by měly vycházet z integrovaných účetních nástrojů a z důsledně používaných, obecně uznávaných a vědecky podložených metodik a měly by být jasně definovány, aby bylo možné je uplatňovat v celé EU, v rámci politik i ze strany soukromých subjektů; dále by měly zohledňovat dopad materiálů během celého jejich životního cyklu a měřit objem zdrojů vstupujících do hospodářství, čímž bude možné vzít v úvahu skryté toky a řešit všechny aspekty nedostatku zdrojů; upozorňuje na to, že ukazatel zdrojové produktivity tak, jak je navrhován, poskytovat požadované informace nebude;

Čtvrtek, 24. května 2012

62. znovu opakuje, že je důležité stanovit soubor soudržných, měřitelných, jasných a ověřitelných odvětvových cílů, včetně cíle celkového, aby bylo možné uskutečňovat vizi a dílčí cíle plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje; je si vědom toho, že tato záležitost je velmi složitá, a že je tudíž nutné k ní přistupovat na pevném vědeckém základě; vyzývá Komisi, aby na tomto základě předložila konkrétní návrh těchto cílů pro EU a členské státy, a to nejpozději do konce roku, kdy budou přijaty příslušné ukazatele, a aby zajistila, že stanovené cíle budou v souladu se všemi politikami EU; domnívá se, že dílčí cíle obsažené ve zmíněném plánu by měly být považovány za cíle do té doby, než budou stanoveny cíle podrobnější; vyzývá členské státy, aby odpovídající cíle začlenily do svých vlastních strategií účinného využívání zdrojů;

63. zdůrazňuje, že zvláštní ukazatele účinného využívání zdrojů mají zásadní význam ve všech oblastech politiky, a vyzývá Komisi, aby tyto ukazatele začlenila do všech svých posuzování dopadů; domnívá se rovněž, že průběžná „kontrola účelnosti“ stanovená ve sdělení Komise COM(2010)0614 by měla být nezbytnou součástí každého posouzení dopadu;

64. vyzývá Komisi, aby prosazovala důsledné dodržování stávajících právních předpisů, a to zejména předpisů týkajících se vody, a využila tak všechny dostupné prostředky v co možná nejširší míře;

65. vítá směrnici EU o jakosti paliv, která je důležitým krokem v rámci přístupu ke spotřebě zdrojů z hlediska životního cyklu výrobků, a trvá na tom, aby dodavatelé při uplatňování této směrnice používali u živičných písků samostatnou standardní hodnotu;

66. domnívá se, že cílem sedmého akčního programu pro životní prostředí by mělo být poskytnutí správného politického rámce pro dosažení vize a dílčích a konečných cílů plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje;

67. vyzývá Komisi, aby přezkoumala politiky EU a posoudila mimo jiné vnitrostátní akční plány pro obnovitelnou energii a společnou zemědělskou politiku, pokud jde o jejich dopad na účinné využívání zdrojů;

68. domnívá se, že Evropa účinně využívající zdroje představuje vhodný rámec pro vytvoření „zelených“ pracovních míst pro všechny bez výjimky;

69. je toho názoru, že účinné využívání zdrojů je často znesnadňováno těžkopádnými administrativními postupy; vyzývá Komisi, aby zjednodušila schvalovací postupy, a umožnila tak efektivnější uplatňování zásad účinného využívání zdrojů; vítá v této souvislosti iniciativu Komise v souvislosti se směrnicí o transparentnosti;

70. vyzývá Komisi a členské státy, aby připravily veřejné informační a vzdělávací kampaně zaměřené na zvýšení odbytu produktů z recyklovaného odpadu;

71. požaduje, aby se učinila opatření k zajištění toho, že účinné využívání zdrojů bude hlavním zájmem regionální politiky; zdůrazňuje, že účinné využívání zdrojů by se mělo řešit na regionální a místní úrovni, přičemž by se měl zohlednit potenciál jednotlivých regionů Evropy, jejich handicap a různé stupně rozvoje; vyzdvihuje rovněž nutnost, aby místní a regionální orgány uvedly svá opatření v oblasti energetické účinnosti do souladu se strategií EU 2020;

Mezinárodní rozměr

72. považuje účinné a udržitelné využívání a přidělování zdrojů za jeden z hlavních prvků politiky EU v oblasti průmyslu, přičemž EU by měla v tomto duchu nyní i v budoucnu informovat své mezinárodní partnery; domnívá se v tomto ohledu, že obchodování s ekologickým zbožím a službami představuje jeden z nástrojů udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje, což je ku prospěchu obchodu i životnímu prostředí;

73. domnívá se, že spravedlivý, otevřený a nediskriminační mnohostranný obchodní systém a ochrana životního prostředí by se měly vzájemně posilovat a měly by být přínosem pro místní komunity, což nastane za předpokladu, že dojde k reformě mnohostranných obchodních pravidel, tak aby bylo možné lépe reagovat na problémy v oblasti životního prostředí a plnit základní lidské potřeby;

Čtvrtek, 24. května 2012

74. žádá Komisi, aby do stávajících i budoucích jednání vedených EU na dvoustranném i mnohostranném základě ve větší míře začleňovala témata týkající se surovin, jako jsou například a) vývozní limity a b) investiční aspekty;

75. zdůrazňuje, že spravedlivým otevřením celosvětových trhů s ekologickým zbožím a službami, které by podporovalo udržitelnou spotřebu, dochází k rozšíření možností vývozu, k vytváření nových pracovních míst spojených s šířením nových ekologických technologií, inovacemi a konkurenceschopností a zároveň ke snížení cen a zvýšení kvality, čímž se spotřebitelům nabízí širší možnost výběru;

76. vítá práci vykonanou v rámci obchodních jednání WTO v Dauhá týkajících se omezení či zrušení celních a jiných překážek obchodování s ekologickým zbožím a službami a důrazně vyzývá strany tohoto jednání, aby v této práci pokračovaly, a to nezávisle na budoucím kole jednání v Dauhá, aby bylo možné stanovit jasnou definici ekologického zboží a služeb, která by zahrnovala sociální odpovědnost podniků, ekologické normy EU a spravedlivé obchodní principy;

77. znovu opakuje, že do všech současných dvoustranných a regionálních obchodních dohod EU je nutné začlenit přísné ustanovení týkající se udržitelnosti, jako je tomu např. v případě nejnověji uzavřených dohod o volném obchodu mezi EU a Korejskou republikou, Kolumbií, Peru a Střední Amerikou; domnívá se, že ustanovení týkající se sociální únosnosti a environmentální udržitelnosti by měla mít stejnou váhu jako obchodní aspekty dohody, a vyzývá proto Komisi, aby se tato ustanovení stala v budoucích dohodách o volném obchodu podmínkou ustanovení o urovnávání sporů;

78. domnívá se, že začlenění celních preferencí u ekologických výrobků a služeb vyrobených a poskytovaných sociálně odpovědným způsobem do působnosti systému všeobecných preferencí může být přínosem pro obchodní výměnu mezi EU a rozvojovými zeměmi a další motivací k dosažení cílů Strategie 2020 a dlouhodobých cílů EU v oblasti klimatu a energetiky;

79. je přesvědčen, že v souvislosti s konferencí v Riu de Janeiro (Rio+20) a v rámci jejích příprav je zapotřebí vést novou a intenzivnější diskusi, které by se zúčastnily všechny členské státy OSN, občanská společnost a odbory, aby jednaly zejména na téma účinnosti dobrovolné povahy sociální odpovědnosti podniků;

80. zdůrazňuje, že ekologické inovace EU podporují účinnější využívání zdrojů za našimi hranicemi, čímž omezují vyčerpávání globálních zdrojů; naléhavě proto vyzývá členské státy, aby posílily své vnitrostátní strategie účinného využívání zdrojů a sdílely své znalosti na globálních fórech, jako je summit Rio+20; domnívá se, že rychle rostoucí celosvětová spotřeba a nedostatečné zásoby surovin jsou signálem toho, že je třeba investovat do účinného využívání zdrojů v celosvětovém měřítku;

81. poukazuje na to, že nadcházející summit Země Rio+20 by se mohl stát důležitým fórem k diskusi o otázkách účinného využívání zdrojů a udržitelného rozvoje; domnívá se, že nový soubor cílů udržitelného rozvoje by mohl zaplnit mezery v rozvojových cílech tisíciletí a mohl by se stát důležitým nástupcem tohoto celosvětového projektu, který se zakládá na názoru, že životní prostředí a veškeré stránky rozvoje jsou spolu nerozlučně spjaty; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby na této konferenci sehrály důležitou pozitivní úlohu s cílem překonat problémy, které existují na cestě k vytvoření inkluzivního ekologického hospodářství na celosvětové úrovni;

*

* *

82. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.